

YLEISET PERUSTELUT

Kunnallisia jätehuoltomääräyksiä uudistetaan ja päivitetään 1.5.2012 voimaan tulleen jätelain (646/2011) ja 1.1.2019 voimaan tulleen jätelakimuutoksen (967/2018) huomioon ottamiseksi. Räikkylän kunnan nykyiset jätehuoltomääräykset ovat vuodelta 1996 ja ovat siksi osin vanhentuneet. Elinvoimalautakunnan lupajaoston tehtäviin kuuluu hyväksyä yleiset jätehuoltomääräykset (JL 91 §). Yhtenäiset jätehuoltomääräykset yhtenäistävät jätehuollon toimintaperiaatteita koko kunnan alueella. Näin kuntalaiset ovat tasavertaisessa asemassa toisiinsa nähden asuinpaikasta riippumatta.

PYKÄLÄKOHTAISET PERUSTELUT

1 LUKU SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (179/2012), muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat jätelain täytäntöönpanemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa koskevia yleisiä määräyksiä. Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Räikkylän kunnan alueella.

91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Jätehuoltomääräykset koskevat pääasiassa kunnan vastuulle säädettyä jätehuoltoa. Jätelain 32 §:n mukaan kunnan järjestämä jätehuolto koskee vakituksessa asumisessa, vapaa-ajan asumisessa, asuntolassa sekä muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien asumisessa ja muussa vastaavassa toiminnassa syntyvää sako- ja umpikaivolietettä. Samoin kunnan vastuulle kuuluu myös sosiaali- ja terveystalouksissa ja koulutustoiminnassa sekä valtion, kuntien ja seurakuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa ja asuin- ja palvelualueiden kanssa samaa keräyspistettä käyttävissä liikehuoneistoissa syntyvä yhdyskuntajäte.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti jätehuoltomääräykset koskevat muutakin kuin jätelain mukaan kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin, kuin on kyse jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön

järjestelyistä kiinteistöllä tai jätteen vastaanotto- paikoilla tai näitä koskevista teknisistä vaatimuksista.

2 § Määritelmiä

Määritelmissä on pyritty selventämään niitä termejä, joita määräyksissä käytetään ja joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätehuollon tavoitteita koskevassa säännöksessä ei anneta jätelakia tarkentavia määräyksiä, vaan siinä käsitellään jätelain 8 §:n velvoitteita. Nämä velvoitteet ovat keskeisiä ja tuodaan siksi esille jätehuoltomääräyksissä.

2 LUKU KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN

4 § Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja jätehuollon järjestämismuutokset

Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanotto- paikkaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Velvollisuus kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asuntokohtainen eli jos samalla kiinteistöllä sijaitsee monta eri asuin- tai vapaa-ajan rakennusta, on jokaisen näistä rakennuksista oltava kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, koska näillä kiinteistöillä jätettä voi syntyä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuin- tai vapaa-ajan kiinteistö vapautettaisiin liittymisvelvollisuudesta. Ainoastaan, jos katsotaan, ettei kiinteistö ole lainkaan käytävissä asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen eli kyseessä on täysin asuinkelvoton kiinteistö, ei liittymisvelvollisuutta ole.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäisestä jätteenkuljetusta varten järjestämäänsä keräyspaikkaan. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuoltomääräysten sallimissa rajoissa) eikä luovuttaa muualle kuin kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään.

5 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet voidaan kuljettaa kunnan järjestämään keräyspaikkaan jätteen haltijan toimesta.

Suurikokoiset tai rakennus- ja purkujätteet tulee omatoimisesti kuljettaa kunnan tai jätteyhtiön järjestämään keräyspaikkaan. (JL 41 §)

6 § Yhteiset keräysvälineet

Yhteisen jätteen käyttö on mahdollistettu lähemmäs sijaitsevilla kiinteistöillä jätelain 40 §:n mukaisesti. Jätelain 41 § velvoittaa luovuttamaan jätteen ”alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen”. Säännöksen on katsottu tarkoittavan kiinteistön sijaintialuetta. Tärkeintä on, että yhteisastian käyttö on seurattavissa, eikä liian suurilla ja hallitsemattomilla kimppa-astioilla muodostu.

7 § Jätteiden vastaanottopaikat

Yleisillä jätteen vastaanottopaikoilla jätteet tulee sijoittaa niille osoitettuihin paikkoihin ja jos jätteiden vastaanottopaikalla on määrätty aukioloaika, ei jätteitä saa tuoda sinne muina aikoina. Näin edesautetaan sitä, että pisteet pysyvät siisteinä ja että jättejakeita voidaan käsitellä ja toimittaa jatkokäsittelyyn asianmukaisesti. Jätteiden vastaanottopaikkojen käyttöä koskevat määräykset ja ohjeet sekä niiden noudattaminen on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä jätteiden lajittelun ja hyötykäytön onnistumiseksi (JL13 §).

Kunnan on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottopaikoista. Lista kunnan osoittamista vastaanottopaikoista on saatavana kunnan internet-sivuilta.

3 LUKU JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIIINTEISTÖLLÄ

8 § Erikseen lajiteltavat jätteet

Määräyksissä annettu jätteiden lajitteluvollisuus (hyöty-, vaaralliset ja erityisjätteet) koskee kaikkia siltä osin kuin eri jätelajeille on järjestetty erilliskeräys kiinteistökohtaisesti tai aluekeräyspisteissä.

Hyötyjätteille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista ja jätteen kierrätystavoitteen täyttämistä. Valtakunnallinen yhdyskuntajätteen kierrätystavoite on 50 %.

Jätteiden lajittelulla ja hyötykäytöllä säästetään luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja. Pakkausjätteet muodostavat merkittävän osan erilliskerättävistä hyötyjätteistä. Pakkausjätteet kuuluvat jätelain 46 ja 48 §:n mukaisesti tuottajien jätteenhoidon järjestämistä vastaavalle. Tuottajilla on ensisijainen oikeus pakkausjätteiden kiinteistöittäiseen keräykseen, mutta toistaiseksi tuottajat eivät kiinteistöittäistä keräystä järjestä. Jätelain 35.1 §:n mukaisesti kunta voi tässä tapauksessa huolehtia erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen järjestämisestä. Lisäksi kunta voi järjestää täydentävää pakkausjätteen keräystä aluekeräyspisteissään (JL 47.3 §). Tuottajien keräystä on myös sellainen keräys, jossa keräyksen järjestäjä toimii yhteistoiminnassa tuottajan kanssa tuottajan lukuun.

9 § Hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteet

Hyötyjätteille annettavilla erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista, sillä niiden avulla kierrättämisestä tehdään asukkaille vaivatonta. Lisäksi niiden kautta vaikutetaan energiahyötykäyttöön ohjautuvan sekajätteen koostumukseen.

On otettava huomioon että biojäte, lasi ja metalli aiheuttavat haittoja energiahyödyntämisessä, joten senkin takia nämä jätelajit tulisi saada kerättyä mahdollisimman kattavasti erikseen. Sekajätteeseen laitetaan kotitalouksien muovijätteet huomioiden 13 § rajoitukset. Muovijätteen erilliskeräystä on määräyksissä rajoitettu, jotta energiahyötykäyttöön ohjautuvan jätteen laatu pysyy riittävällä tasolla.

Pakkausjätteiden osalta noudatetaan tuottajien lajitteluohjeita. Lajitteluohjeet löytyvät tuottajien internet-sivuilta (www.rinkiin.fi). Kartongin, lasin ja muovin keräykseen ei saa laittaa muita kuin pakkauksia, jotta varmistetaan jätelajin soveltuvuus tuottajan järjestämään kierrätykseen. Metallin osalta keräykseen otetaan vastaan sekä metallipakkaukset että muu asumisessa syntyvä pienmetalli.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Paperin tuottajat keräävät paperin maksutta kiinteistöiltä muilla kuin pientalo- ja haja-asutusalueilla. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperinkeräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Näillä alueilla paperinkeräys on järjestetty alueellisissa paperinkeräyspisteissä.

10 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet tulee kerätä erilleen hyötyjätteestä ja sekajätteestä. Määräyksellä pyritään ehkäisemään hygieenistä haittaa ja parantamaan jätteen keräyksen, kuljetuksen, käsittelyn ja hyötykäytön turvallisuutta.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (15 ja 16 §) tarkat erilliskeräysvelvoitteet, jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatomisesta remontoinnista tai silloin kun kiinteistön haltija vastaa itse rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta hankkiessaan palveluita yrityksiltä. Mikäli remonttipalvelua tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä.

11 § Sekajäte

Sekajäte ohjautuu jatkossa energiahyötykäyttöön. Kaikki kierrätyskelpoiset jättejakeet on syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen avulla tärkeä saada eroteluksi sekajätteestä etusijajärjestyksen noudattamiseksi. Lasi, metalli ja biojäte eivät sovellu jätevoimalaitoksessa poltettavaksi, joten niiden lajittelun

merkitystä halutaan korostaa. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhkamäärää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. Lasi ja keramiikka kasvattavat nekin tuhkamäärää ja lisäävät laitteiston kulumista. PVC-muovi (merkintä 03) ei sovellu energiana hyödynnettäväksi, sillä sen sisältämä kloori tuottaa palaessaan myrkyllisiä klooriyhdisteitä. PVC-muovia on tyypillisesti esimerkiksi sadevaatteissa, vahakankaissa, suihkuverhoissa, toimistomapeissa ja muovitaskuissa, uimarensissa ja muissa puhallettavissa leluissa sekä muovimatoissa ja muoviputkissa.

Säännöksessä on mahdollistettu poikkeaminen siltä osin, kun kyseessä ovat yksittäiset pienet palamattomat jätteet, joille ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai aluekeräyspisteissä. Sekajäteastiaan saa siis laittaa yksittäisiä lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä, sillä olisi kohtuutonta vaatia toimittamaan tällaisia pieniä erinä erikseen jätekeskukselle tai jäteasemalle. Suuremmat erät on kuitenkin toimitettava kunnan tai jäteyhtiön osoittamaan vastaanottoipaikkaan, koska poltossa ne aiheuttavat haittaa.

Lasipakkauksia (lasipurkkeja ja -pulloja) ja metallia ei sekajäteastiaan saa laittaa edes pieniä määriä, koska ne voi toimittaa vaivattomasti joko kiinteistöllä olevaan erilliskeräykseen tai aluekeräyspisteeseen. On huomattava, että vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa sekajäteastiaan.

4 LUKU OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

12 § Jätteiden kompostointi

Tällä määräyksellä kannustetaan biojätteiden omatoimiseen käsittelyyn siten, ettei siitä aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa (JL13 §). Biojätteen erilliskeräily harvaan asutuilla seuduilla ei ole taloudellisesti järjestettävissä, joten näillä alueilla biojätteet tulee kompostoida. Kompostoinnin aloittamisesta tai lopettamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle valvonnan ja haittojen ehkäisemisen onnistumiseksi.

13 § Kompostoinnin erityismääräykset

Kompostorin ylläpitoon on kiinnitettävä huomiota, jotta kompostointi onnistuu. Väärin hoidettuna kompostointi voi aiheuttaa enemmän haittaa kuin hyötyä. Elintarvike- tai ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen ehkäisemiseen. Näiden jätteiden kompostointiin käytettävän kompostin tulee erityisesti olla jyrsiä- ja haittaeläinsuojattu. Lisäksi tulee varmistaa, että jäte on täysin kompostoitunut ennen sen poistamista kompostista.

Puutarhajätettä saa kompostoida lämpöeristämättömässä kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa, sillä se on ominaisuuksiltaan sellaista, ettei haittoja helposti aiheudu. Kompostoinnin pitää kuitenkin olla hallittua ja puutarhajätteiden kompostiakin pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden

lajittaminen ei ole kompostoimista. Jos puutarhajätettä ei kompostoida omalla kiinteistöllä, se on kuljetettava kunnan järjestämään vastaanottoaikaan.

14 § Jätteen polttaminen ja hautaaminen

Tavalliset kiinteistökohtaiset tulisijat eivät sovellu jätteen polttamiseen. Jätteitä ei myöskään saa polttaa pihalla tynnyreissä tai muissa vastaavissa astioissa. Kotioloissa jätteiden poltossa syntyy alhaisen polttolämpötilan takia haitallisia päästöjä eikä jätteen täydelliseen palamiseen tarvittavia olosuhteita saavuteta. Savukaasujen mukana ympäristöön joutuu nokea ja hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteitä, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja viihtyisyyshaittoja.

Puhtaan, kuivan, kyllästämättömän ja maalaamattoman tai muuten käsittelemättömän, käytöstä poistetun puutavaran sekä risujen ja oksien polttaminen on kuitenkin mahdollista samoin kuin paperin, pahvin ja kartongin käyttö sytykkeenä. Tällöinkin on huomattava, ettei polteta aikakauslehtiä tai sellaisia kartonkipakkauksia, joissa on myös metalli- tai muovikalvot (esim. maito- ja mehupurkit), joiden epäpuhdas palaminen voi aiheuttaa nokipalon vaaran. Käsitellyn puun, kuten paine- ja pintakäsitellyn puun, lastulevyn ja muovipinnoitettujen puulevyjen sekä muovijätteiden poltto on vähäisessäkin määrin kiellettyä.

Jätteiden hautaaminen maahan on kielletty. Jätteiden sijoittaminen maahan on hallitsematonta jätteidenkäsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Jätteiden maahan hautaamisesta voi aiheutua ympäristön pilaantumista. (JL13 § ja 72 §)

15 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Säännöksessä on mahdollistettu tietyin edellytyksin omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maanrakentamisessa. Toiminta on mahdollista vain pohjavesialueen ulkopuolella, jottei ympäristöhaittoja aiheudu. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä ja säästää näin luonnonvaroja. Muutoin kyseessä on kielletty jätteen hautaaminen maahan.

Hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai asettaa sille ehtoja. Tällä varmistetaan toiminnan asianmukaisuus.

5 LUKU JÄTEASTIAT JA NIIDEN TYHJENTÄMINEN

16 § Jätteiden keräysvälineet

Jätteenkuljetuksen ja muun jätehuollon toimivuuden, työturvallisuuden ja ympäristöhaittojen ehkäisyn vuoksi on annettu määräyksiä jätteiden keräysvälineistä (JL13 §). Kiinteistöllä on oltava tarvittava määrä keräysvälineitä syntyvään jätemäärään, erilliskeräysvelvoitteisiin ja tyhjennysväliin nähden.

(Jäteasetus 10 §) Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuvat seuraavien standardien mukaiset kohdassa 1 tarkoitetut jäteastiat:

- SFS-EN 840-1 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 1: 2-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 400 l. Kampatartuntalaitteella.
- SFS-EN 840-2 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 2: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1300 l. Tasakannelliset, kippitapilla ja/tai kampatartuntalaitteella.
- SFS-EN 840-3 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 3: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1300 l. Kupukannelliset, kippitapilla ja /tai kampatartuntalaitteella.
- SFS-EN 840-4 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 4: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1700l. Tasakannelliset, leveällä kippitapilla tai BG- ja/tai kampatartuntalaitteella.

Jäteastiatyypeistä pikakonttien käyttöä ei suositella ja niistä luovutaan vähitellen, ilman siirtymäaikaa. Pikakonttien käyttö on työturvallisuusriski jätteenkuljettajille.

17 § Keräysvälineiden merkitseminen

Jätteenkuljetuksen ja muun jätehuollon toimivuuden, työturvallisuuden ja ympäristöhaittojen ehkäisyn vuoksi on annettu määräyksiä jätteiden keräysvälineistä. Keräysvälineiden merkitseminen helpottaa jätteiden lajittelua.

Astia tulee varustaa selkeällä jätelajin mukaisella tarralla, mikäli astian väri ei vastaa ko. jätelajia. Lisäksi astian kylkeen tulee merkitä kiinteistön nimi ja osoite, jos useiden kiinteistöjen astioita on sijoitettu lähelle (Jäteasetus 10 §). Keräysvälineiden väreissä noudatetaan valtakunnallista suositusta. Sama värikoodi toistuu myös jätelajitarroissa.

18 § Keräysvälineiden enimmäispainot

Sekajäteastioille ja irtojätösäkeille on annettu enimmäispainorajat. Käytännössä painorajat edellyttävät, että painavien jätelajien (kuten biojäte tai lasi) keräykseen käytetään pieniä jäteastioita (enintään 240 litraa). Jätteen ollessa erityisen painavaa, astia pitää jättää vajaaksi.

19 § Keräysvälineiden ulkopuolelle kerättävät jätteet

Keräysvälineiden täyttämisestä säädetään jäteasetuksen 10 §:ssä. Jätteiden sijoittaminen keräysastiaan tai poikkeuksellisesti keräysastian välittömään läheisyyteen tulee tehdä niin, ettei se aiheuta haittaa tai vaaraa keräyspaikalla tai jätteenkuljetukselle. Jätteen sijoittaminen keräysastian ulkopuolelle ei saa aiheuttaa työturvallisuusriskiä.

20 § Jätteet, joita ei saa laittaa keräysvälineisiin

Määräyksellä ohjataan sitä, että jäteastioihin laitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja astiat täytetään oikein. Samalla pyritään vähentämään niitä

jätteenkeräykseen liittyviä riskitekijöitä, jotka aiheutuvat keräysvälineiden väärästä täyttämisestä. Keräysvälineeseen ei tule laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, jotta voidaan varmistaa asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon toteutuminen

21 § Tyhjennysvälit

Ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi sekä viihtyisyyden edistämiseksi on määrätty jätteiden keräysvälineiden tyhjennysväleistä (JL13 §). Jäteastiat tulee tyhjentää riittävän usein, jotta hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja ei pääse syntymään. Jäteasetuksen 10 § velvoittaa tyhjentämään jäteastiat niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa. Säännölliset tyhjennysvälit myös tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa.

Biojätteen tyhjennysväli voi kesäaikana olla maksimissaan 1 viikko ja talvella kaksi viikkoa. Biojäteastian tyhjennysvälin on oltava riittävä, jotta siitä ei aiheudu hygieenistä haittaa tai hajua.

Kartonki- ja muovipakkauksilla tyhjennysväli voi olla sekä kesä- että talviaikaan 12 viikkoa. Kartonki- ja muovipakkaukset sisältävät tyypillisesti ruokajätteen jäämiä, joten tyhjennysvälien on oltava muita hyötyjätteitä tiheämmät. Lasilla ja metallilla tyhjennysväli voi olla 16 viikkoa. Pitkä tyhjennysväli on mahdollinen, koska näiden jätejakeiden kertymä on tyypillisesti pieni ja materiaali on kohtalaisen helppo puhdistaa ennen jäteastian laittamista niin, ettei haittoja niin helposti aiheudu.

Määräyksillä varmistetaan se, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöllä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai viedä luvattomiin paikkoihin (aluekeräyspisteiden väärinkäytöt) sen vuoksi, etteivät ne mahdu kiinteistön jäteastiaan pitkän tyhjennysvälin vuoksi. Jäteastiat on aina mitoitettava oikein syntyvään jättemäärään nähden. Jäteastian kansi on aina pystyttävä sulkemaan. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita 140 litran tai korkeintaan 240 litran jäteastia. Syntyvään jättemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jäteastioita.

Poikkeustapauksissa ja erityisin perustein jätehuoltoviranomainen voi muuttaa päätöksellään asiakkaan hakemuksesta poiketen kiinteistön jäteastian tyhjennysväliä, jos kiinteistön jätehuollon katsotaan olevan jäteasetuksen § 10 vastaista tai kiinteistön jäteastian tyhjennysväli on ylimitoitettu tuotettuun jättemäärään nähden.

22 § Kunnossapito ja pesu

Jätteenkuljetuksen ja muun jätehuollon toimivuuden, työturvallisuuden ja ympäristöhaittojen ehkäisyn vuoksi on annettu määräyksiä jätteiden keräysvälineiden huollosta. Keräysvälineen kunnossapito on olennainen osa jätehuoltoa. Keräysväline ei saa aiheuttaa terveydellistä haittaa, ympäristöhaittaa eikä

työturvallisuusriskiä käyttäjille tai kuljettajille, joten jätteastian haltijan tulee huolehtia keräysastian asianmukaisesta kunnosta. (Jäteasetus 10§)

6 LUKU JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

23 § Keräysvälineiden sijoittaminen

Jätteenkeräyksen toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi on annettu määräyksiä jätteastoiden sijoittamisesta. Jätteiden keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. (Jäteasetus 10 §). Keräysvälineet on pystyttävä tyhjentämään kaikkina vuodenaikoina eikä niiden tyhjentämisestä saa aiheutua vaaraa tai haittaa tyhjentäjälle, kiinteistön muille käyttäjille, liikenteelle tai ympäristölle. Hankalat olosuhteet hidastavat keräystä ja lisäävät tapaturmariskiä.

24 § Keräyspaikan tai jätteastian lukitseminen

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä keräyspaikka tai jätteastiat on lukittu. Kiinteistön haltijan on huolehdittava, että jätteenkuljettajalla on lukitukseen sopiva avain. Lukitukseen liittyvistä kustannuksista ja sen huollosta vastaa aina kiinteistön haltija.

7 LUKU JÄTTEENKULJETUS

25 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaamista käsittelevät pykälät koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 § mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä.

26 § Kuljettaminen

Jätteenkuljettajan tulee huolehtia siitä, ettei jätettä pääse leviämään ympäristöön ja aiheuttamaan näin roskaantumista jätteitä kuljetettaessa (jäteasetus 11 §).

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan. Mikäli jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja. Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (179/2012) on tarkennettu mitä tietoja siirtoasiakirjassa vaaditaan.

27 § Kuljetustietojen toimittaminen

Jätteen kuljettajalla on velvollisuus ilmoittaa vuosittain tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksista (JL 39 § ja jäteasetus 26 §). Tiedot tulee toimittaa sähköisessä muodossa, jotta tietojen siirtäminen olisi mahdollisimman tehokasta.

8 LUKU EROTUSKAIVOJÄTTEET JA LIETTEET

28 § Sako- umpi- ja erotuskaivojen tyhjennysvälit ja kirjanpito

Määräysten tarkoituksena on varmistaa, että asumisessa syntyvät lietteet käsitellään asianmukaisesti eikä niistä pääse aiheutumaan haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Käsittelyn asianmukaisuuden ja maaperäkäsittelyn toimivuuden varmistamiseksi on huolehdittava, että liete poistetaan säiliöstä riittävän usein. Vähimmäistyhjennysvälit perustuvat haja-asutuksen jätevesiasetukseen (209/2011). Saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä, jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa sellaisilla kiinteistöillä, jotka ovat olleet vuoden aikana merkittävästi käytössä. Jos kiinteistöä ei käytetä ollenkaan tai kiinteistön käyttö on vähäistä ja näin ollen lietteitä syntyy vähäisiä määriä, eikä lietteiden käsittely kiinteistöllä aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, voidaan näistä jätehuoltomääräyksistä poiketa.

Jätevesilietteen ja umpisäiliöiden jätevedet saa luovuttaa kuljetettavaksi sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätehuoltorekisteriin lietteiden asianmukaisen kuljettamisen ja käsittelyn vuoksi. Rekisterissä oleva kuljettaja toimii ammattimaisesti, lakien ja asetusten mukaan, eikä toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa. (JL 94 ja 95 §)

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä ja hoitamisesta on määrätty viemäriverkostoon kohdistuvien mahdollisten ongelmien ehkäisemiseksi ja välttämiseksi. Kirjanpito vaatimus tyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

29 § Lietteen omatoiminen käsittely

Määräyksillä sallitaan pienimuotoinen lietteiden omatoiminen käsittely. Jätelain 41 §:ssä säädetään, että tietyin edellytyksin jätteen haltija voi itse käsitellä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattoman jätteen kiinteistöllä, jos käsittely on pienimuotoista. Myös muutaman naapurikiinteistön tai muun lähellä sijaitsevan kiinteistön (2-4) yhteinen käsittely sallitaan. Muita lähellä sijaitsevia kiinteistöjä voivat olla esimerkiksi saman yksityistien varrella olevat kiinteistöt. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tulee antaa jätehuoltoviranomaiselle asianmukaisen jätehuollon toteutumisen seuranta ja valvontaa varten. Omatoiminen saostussäiliöiden jätevesilietteiden ja umpisäiliöiden jätevesien käsittely voidaan sallia, jos kiinteistöllä on käytössään siihen soveltuvat laitteistot sekä olosuhteet ovat sopivat. Tällaisesta menettelystä ilmoitettavan osalta on varmistettava, että stabiloitu liete voidaan käyttää

lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä on oltava hallinnassaan viljelykäyttöön tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen soveltuvaa peltoalaa.

Lietteen käyttöä lannoitustarkoituksessa rajoittavat mm. lannoitevalmistelaki (539/2006) ja nitraattiasetus (931/2000). Käsitellyn lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen peltoon erikseen on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Vähäisen lietemäärän osalta saostussäiliöiden lietteenpoisto ja -käsittely on rajoitetusti sallittu tehtäväksi itse siten, että lietteet kompostoidaan kiinteistöllä. Käytännössä tätä säännöstä voidaan soveltaa lähinnä vapaa-ajan kiinteistöillä, jotka eivät ole ympärivuotisessa käytössä. Kiinteistöllä on oltava käsitellyyn soveltuva kompostori sekä mahdollisuus poistaa liete säiliöstä esimerkiksi uppopumpulla. Joissakin laitepuhdistamoissa liete kerätään kiinteässä muodossa lietepussiin, joka voidaan kompostoida. Myös fosforinpoistokaivojen massat voidaan käsitellä kompostoimalla tai hyödyntää ravinteena pelloilla.

Saostussäiliöiden, laitepuhdistamoiden ja umpisäiliöiden lietteitä sekä muita vastaavia jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa säännöksen mukaan levittää metsään tai muualle maastoon. Tämä on jätelain nojalla kiellettyä hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista.

9 LUKU ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN

30 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuksien asianmukainen jätehuolto ehkäisee roskaantumista ja edistää syntyvien jätteiden lajittelua ja hyötykäyttöä. Yleisötilaisuuden järjestäjällä on velvollisuus huolehtia tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan hankkimalla sinne tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan, mikä ehkäisee roskaantumista merkittävästi. Myös jätehuoltoon liittyvä neuvonta on järjestäjän vastuulla. Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoite on edellytyksenä asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta, sillä tilaisuuksissa syntyy usein merkittäviä määriä hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä. (Jätelaki 13 §, 15 § ja 74 §)

31 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Säännöksessä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita. Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jäteastioiden ylläpitäjiä on lisäksi velvoitettu huolehtimaan jäteastian riittävästä tyhjenysvälistä ja alueen siisteydestä. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee myös näitä muita tahoja, kuten tienpitäjiä.

10 LUKU VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

32 § Vaaralliset jätteet

Vaarallisia jätteitä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä. Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle.

Määräyksellä pyritään varmistamaan vaarallisten jätteiden asianmukaista käsittelyä, sillä ne vaativat erityiskäsittelyä. Vaarallisten jätteiden asianmukainen lajittelu ja merkitseminen ovat tarpeen jätteiden käsittelystä aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi. Vaarallisten jätteiden pakkaaminen alkuperäispakkaukseen kertoo parhaiten vaarallisen jätteen laadun. (Jätelaki 16 § ja 17 §)

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat mm:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput (esim. energiansäästölamput)
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaikka jätelaisissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpito-velvollisuudesta, tämä tuodaan esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä, sillä tämä on erittäin tärkeää vaarallisten jätteiden asianmukaisen käsittelyn järjestämiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa kiinteistöittaisen keräyksen piirissä oleviin jäteastioihin tai aluekeräyspisteisiin.

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen. Vaarallisten jätteiden varomaton käsittely, keräys ja varastointi voi aiheuttaa vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Vaarallisia jätteitä tulee säilyttää turvallisesti asianmukaisissa astioissa. Kiinteistön haltijan tulee tiedottaa keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä, jotta vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

33 § Erityisjätteet

Erityisjäte veloitetaan erotettavaksi muista jätteistä. Erityisjätteiden osalta määrätään niiden pakkaamisesta sekä merkitsemisestä niiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät

jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet.

11 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

34 § Tiedottamisvelvoite

Kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisen jätehuollon toteutumisen varmistamiseksi määrätään kiinteistön haltijalle tiedottamisvelvollisuus jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistössä asuville ja sitä muuten käyttäville.

35 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisellä olevat seuraamukset tulevat suoraan jätelaista (125 §, 126 §, 131 § ja 136 §). Lähtökohtaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo jätehuoltomääräysten noudattamista ja esimerkiksi jätteenkuljettajien valvonta ja omalta osaltaan lain yleinen valvonta kuuluu ELY-keskukselle.

36 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91 § mukaan kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein. Poikkeamisen jätehuoltomääräyksistä tulee tapahtua niin, ettei se aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä aiheuta roskaamista.

37 § Voimaantulo

Jätehuoltomääräykset tulevat säännöksen mukaan voimaan __.__.2020 ja niillä kumotaan aiemmin voimassa olleet jätehuoltomääräykset, jotta alueella on voimassa yhdet yhtenäiset ja ajantasaiset määräykset.

Päätöksen jätehuoltomääräyksistä antaa jätehuoltoviranomainen. Päätös määräysten hyväksymisestä annetaan jätelain mukaisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan.